

"TKP'nin Sesi"

30.Kasım 80 Pazar

Bu yayınıımızda şunları dñnliyeceksiniz:

Spikerler:

1. Haftanın politik panoraması (öm.) N. ve Öm.
2. Maden-İş yöneticilerinin Lefkoşe ve Atina'daki yaptıkları basın toplantısı ve istemler (tekrar)
3. Yazılar: Dünya hukukçuları, Türkiye halkının yanında (Z.) Öm.
4. - KİT'ler özel sektöre devredilemez! (Cem.) Nec.
5. Kürtçe yayın: (Şerf.)

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAN TARIH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin SESİ

Pazar
30.11.1980.ÖM.

HAFTANIN POLİTİK PANORAMASI

Haftanın önemli olaylarından biri kuşkusuz,
--- Ankarada İngilizce çıkan Brifing dergisinin açıklamasıdır.

Bu açıklamada 12 Eylül öncesinde faşist MHP'nin bir darbe planı hazırlamış olduğu belirtiliyor ve bu planın doğrudan MHP genel başkanı Türk^ç tarafından hazırlandığı vurgulanıyordu. Türkiye'nin 12 Eylül darbesi ^{sırasında} ~~bu~~ ortaldan kaybolması, 28 ci tümene sığınması, faşist çetelerin son aylarda saldırı ve provakasyonları yoğunlaş tırmaları, MHP'nin faşist darbe hırlıklarının somut kanıtlarıdır.

Brifing dergisinin açıkladığı faşist darbe planı, MHP'nin başvurduğu ilk plan değildir. Nasıl ki, Türkiye te eskiden üç darbeye katılmıştır. Son AP döneminde bu faşist parti elebaşlarının Tarab ya otellerinde işbirlikçi-tekelci patronlarla gizli-kapaklı planlar görüştükleri söylentileri ortaya sürülmüştü.

Hatta bu toplantılara Tercüman gazetesi patronlarının da katıldıkları biliniyordu. Tercüman gazetesi faşist MHP'nin, onun terör çetelerinin daima savunuculuğunu yapmıştır. Bu gazete ve onun kiralık kalemleri faşist MHP'yi "devlet koruyucusu" ilan edecek kadar küstahlaşmışlar, faşist çetelerin AP hükümetinin kanatları altında palazlanmalarına çanak tutmuşlardır. Bugün Tercüman gazetesi yazarları faşist katillerin bir nevi avukatlığını üstlenmekte, faşist MHP'nin terörün ana kaynağı olduğu gerçeğini örtbas etmek için sola karşı dil uzatmakta, cuntayı solun üzerine kışkırtmaktadırlar.

Burada bir gerçeği vurgulamakta yarar vardır. Faşist MHP ve onun elebaşısı Türkeş faşist darbeyi elindeki birkaç katille yapmaya kalkışmazdı. Demek bunların ordu içinde ~~xx~~ sızma da vardı. Evren ilk konuşmalarının birinde, orduya sızma girişimleri oldu, ama bunu başaramadılar" diyordu. Saltık ise birduya sızma olmadığını, bu nedenle

ordu içinde temizliğe gidilmiyeceğini belirtiyordu. Bu çelişkili bir tutumdur. Türkiye Brifing dergisinin açıkladığı faşist darbe planını bir kaç çavuş ve teğmenle mi gerçekleştirecekti? Yoksa faşistler ordu içine mi sızmışlardı? Bu konularda kamuoyu açıklama istiyor.

-- İçişleri bakanı Çetinel polis örgütünün çürüdüğünü ifade ediyor. Ama bunun nedenlerini göstermiyor. Sadece polis örgütü değil, tüm faşistlerin devlet aygıtı çürümüştür. Ve bunun temelinde AP kanalıyla orduya, polise, tüm devlet aygıtına sızdırılması nedeni yatmaktadır. Bu bakımdan tüm devlet aygıtının ciddi bir temizleme eylemine ihtiyacı vardır. Faşistler sinmişler, pusuya yatmışlar, silahlarını gömmüşlerdir. Ama alverişli bir ortamda daha kanlı kırımlara gidebilirler. Bu tehlikenin üstü örtülmemelidir. Cuntacı generaller ~~faşist~~ terörü karşısında olduklarını söylüyorlar. Ve hatta terörün ana kaynağı MHP den bazı kişileri tutuklatıyorlar. Ama bununla birlikte faşist

terörün, faşizm tehlikesinin karşısına çıkan, faşist kırımlara karşı yiğitçe savaşılan ilerici-demokratik örgütlere, güçlere karşı baskı ve saldırılarını giderek arttırıyor. Böyle bir tutumla faşist terörün kökü kazınmaz. Terörün ana kaynağı, kanlı kırımların, sayısız cinayet in baş sorumlusu MHP dir. Bu terör ve faşist darbe yuvası kurutulmalıdır. Halkımız bunu istiyor.

--- D.D. Türk Sovyet işbirliğinde yeni bir kilometre taşı olacak görüşmeler Ankarada tamamlandı. Sovyet ağır endüstri heyeti, İskenderün Demir-Çelik tesislerini gezdikten sonra Sovyetler Birliğinin önerisini açıkladı. Sovyetler Birliği bu işletmelerin yıllık kapasitesinin 2,2 milyon tona çıkarılması için yeni mali ve teknik yardıma hazır olduğunu ^{belirtti} ~~belirtti~~. Ayrıca bu görüşme ^{leri} ~~leri~~ sırasında Sovyetler Birliğinin dostça yardımlarıyla kurulacak yeni endüstri projeleri de ~~ale~~ alındı.

Milliyet gazetesi Sovyet heyetinin bu gezisi üzerinde dururken, iki komşu ülke arasındaki işbirliğinin yararlarına da değindi. Türk Sovyet anlaşmalarının zor günlerin anlaşmaları olduğunu belirtti.

Sovyetler Birliği heyetinin Ankarada bulunduğu günlerde Dünya Bankasının raporu yayınlandı. Bu rapor emperyalizmin ülkemizi yeni kapitalüasyonlara sürüklemeye girişimlerinin somut bir belgesidir. Şöyle ki Dünya Bankası, sanayi yatırımlarından vazgeçin, Kitleri özel sektörün denetimine verin, yabancı sermayeye kapıları açın, tarıma yönelin buyuruyor. Raporda ayrıca komşumuz Sovyetler Birliği nin dostça, çıkar gözetmeyen gerçek yardımlarıyla kurulan ve ulusal ağır endüstrimizimizin bel kemiğini oluşturan endüstri kuruluşlarının genişletilmesinden vazgeçilmesi de isteniyor. Tek sözle emperyalizm Dünya Bankası, İMF, OECD gibi ekonomik alandaki yeni sömürgecilik yöntemleriyle ülkemizi Batının ucuz hammadde ve ~~stüktü~~ iş gücü paza-

rı olarak kalmasını, Batının kasabı, manava olmasını istiyor. Bu amaçla ulusal çıkarlarımızı ~~xyaklxkxkx~~ hiçe sayan koşullar dayatıyor. Bu gelişmeler ekonomik bağımsızlık olmadan politik bağımsızlıktan söz edilemeyeceğinin ~~xxxxxxkxxxxkxxxxkxxxxk~~ ekonomik bağımsızlık için savaşın demokrasiyi sağlama savaşının önemli bir yönü olduğu gerçeğini ~~xxxxxx~~ bir kez daha doğruluyor.

--- Günaydın gazetesi, hafta içindeki bir haberinde, en geniş kesimlerin kafasındaki bir soruyu şöyle yineledi: NATO içindeki bağlaşıklar nasıl bir Türkiye görmek istiyorlar?

Türkiyeyi demokratik bir devlet olarak mı görmek istiyorlar? Yoksa Enver Sedatın Mısırı gibi, Avrupanın yumuşama sınırları dışında bırakılmış, fakir ve her zaman yardıma muhtaç ileri bir karakol olarak mı?

Kuşkusuz bu haklı soruyu yinelerken Günaydın gazetesi, Avrupanın

yumuşama sınırları dışında bir Türkiye sözleriyle Türkiye'nin ger-
ginliğini ~~arttırmada~~ arttırmada bir araç olarak tutulmasında dile geti-
riyor. ABD emperyalistlerinin ve NATO elebaşlarının nasıl bir Türk-
ye görmek istediklerini gösteren çok kanıtlar yayınlandı son günler
de basında. Örneğin Hürriyet gazetesi halkımızın katil filo diye
nitelendirdiği ABD nin Akdenizdeki bandarması 6. filonun komutanı
Smolun bir demeci yayınladı. Günlerdir sosyalist ülkelere ve özelli-
le de komşumuz Bulgaristana karşı katil bir propaganda yürüten
Hürriyet gazetesi, Smolun bu demeciyle Günaydın gazetesinin sorusu-
na yanıt vermiş oluyor. Yani Avrupanın yumuşama sınırları dışında
bırakılmış, Enver Sedatın Mısırı gibi yardıma daima muhtaç emperya-
lizmin ileri bir karakolu. olarak bakıyorlar Türkiyeye emperyaliz-
min en gerici güçleri. Smoll şöyle diyor: Türkiye Hürmüz boğazı ve
Basra körfezinden uzak değildir. Türkiye Batı ile Orta Doğuda temel
taşıdır"

Hatırlanacağı üzere geçenlerde Amerikan Nüsvik dergisi bir yazısında Pentagon generallerinin Türkiyeyi nasıl bir ülke olarak gördüklerini şöyle dile getiriyordu: Türkiye ABD'nin Orta Doğu'ya erken müdahale etmesi, bu bölgeye askeri birliklerini ve silahlı araçlarını en kısa bir süre içinde aktarabilmesi için Türkiye ideal bir ülkedir. Yani ABD ve NATO ülkemizi çıkarları için bir atlama tahtası olarak görüyor. Orta Doğu serüvenine daha yoğun sürüklenmeye çalışıyor. ABD emperyalistleri ikili kölelik anlaşmalarından aldıkları destekle ülkemizin işlerine kabaca karışıyor, ulusal bağımsızlığımızı ayaklar altına alıyor ve kendi çıkarları için Türkiyeyi topun ağzına sürüyor.

Ülkedeki tüm yurtseverler bu gelişmelere dikkatle eğilmelidirler. Emperyalizmin ülkemizi Enver Sedatın Mısırına çevirmesine, emperyalist serüvenlerine araç yapılmasına izin vermemelidirler.

30.11.1980 Zey.

Dünya hukukçuları, Türkiye halkının yanında!

16 Kasım'da Malta'da toplanan Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği genel Kurulunda; askersel bir cuntanın iktidarda olduğu Türkiye'nin 60'ın üzerinde ülkenin üye olduğu yedek durumu görüştü. Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği'nin bu ~~kabul edilen karar~~ *bu karar kabul edilmedi. Kararı →* ~~şu şekilde~~ *şu şekilde* sunulan "Türkiye üstüne karar tasarısı" şöyledir: "Genel kurul, cuntanın, halkın temel demokratik ve politik haklarını yaygın bir şekilde çığneme yolunda ilerlediğini, bu arada tüm politik partileri, demokratik örgütleri, ilerici sendika ve gazeteleri kapattığını dile getiren raporları derin bir endişeyle dinledi. Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği genel kurulu; son derece fazla sayıdaki tutuklamalar, işkenceler, politik tutukluların öldürülmesi, yasaların anti-demokratik bir şekilde değiştirilmesi, ölüm cezaları ve Türkiye'deki demokratik avukatlara ve ilerici kişilere karşı yürütü-

len sistematik saldırılar hakkında bilgi aldı. Türkiye'deki mevcut durumu büyük bir endişe ile izleyen Genel Kurul temel insan haklarının korunması, demokrasinin sürdürülmesi ve adalete saygı gösterilmesiyle yakından ilgilenen tüm avukatları, Türkiye'deki demokratik ve ilerici güçlerin ülkelerinde demokrasinin sınırsız olarak yeniden sağlanması yolundaki aşağıdaki acil istemlerini desteklemeye çağırır: —

- Temel demokratik ve insan haklarının çiğnenmesi durdurulsun!
- Türkiye'deki yasaların anti-demokratik bir şekilde değiştirilmesi durdurulsun!
- Politik tutuklular üzerindeki işkenceler durdurulsun!
- Tüm politik tutuklular serbest bırakılsın!
- Politik partilerin, ilerici sendika ve gazetelerin, kapatılan tüm demokratik örgütleri hakları geri verilsin!

-Türkiyedeki demokratik avukatların ve ilerici güçlerin üzerindeki baskılara son verilsin! " →

uluslararası Demokratik Hukukçular Birliğine üye 11.genel kurulunda biraraya gelen demokratik hukukçular,bu karar ~~tasarısı~~ ışığında Milli Güvenlik Konseyi başkanı Kenan Evren'e gönderdikleri mesajda;hukukçular olarak temel insan haklarının korunmasıyla yakından ilgili olduklarını bildirdiler ve karar tasarısında yer alan tüm istemlerin yerine getirilmesini istediler.

Türkiye'de temel demokratik ve insan haklarının çiğnenmesinin durdurulmasını,ışkencelerin son bulmasını,^{Demokrat} politik tutukluların serbest bırakılmasını,politik partilerin,ilerici sendikaların,gazetelerin, demokratik örgütlerinin haklarının geri verilmesini ve demokratik avukatlar üzerindeki baskılara son verilmesini isteyen ve cuntanın başı Evren'e gönderilen bu mesajı imzalayan hukukçular şunlardır:

Afganistan'dan savcı Sadık Muhammed Paykar, Afrika Ulusal Kongresi temsilcisi, Güney Afrika yüksek mahkemesi eski avukatı Naydo, Cezayir'den avukat Beşir Bena, dessadok, Angola adalet bakanlığı müdürlerinden Fernando Manuel Olivera, Arjantin'den avukat Edvardo Salvador Barkesa, Belçika'dan avukat Jan Lui Dellis, Belçika'dan hukukçu Jan Piyer Dubö, Belçikadan avukat Jan Klod van Kuvenberg, Benin hukuk fakültesi dekanı Robert Dossu, Benin başsavcısı İsmail Tidyanı Serpos, Kanada Üniversitesi öğretim üyesi Teriza Turner, Şili'den uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği sekreteri Sergiyo İnsunza, Şili'den avukat Fernando Ostornol, Güney Kore'den hukukçu Yeng Sang Li, İspanya'dan profesör Jos Ramon Rekalde, Etyopya Barolar Birliği Başkan yardımcısı Fisseha Bayih Engda, Fransa'dan Nis Üniversitesi hukuk fakültesi dekanı Robert Karvin, Fransa'dan avukat Jaklin Kristofol, Henri Duzon, Jan Gullem, Piyer Kaldor, Jan Veysir, Danyel Voge, Fransa'dan profesör Piyer Gabori, Fransa'dan profesör ve Fransa De-

mokratik Hukukçular Birliği başkanı Piyer Lavigne, ~~Bahay~~ Hindistan'dan hukuk koleji müdürü Sandanshiv, İsrail'den avukat Hashem Dailashem ve Rayek Yaryura, İtalya'dan hukuk doktoru Fransesko Tussari, Jamiyka'dan savcı ve Hukukçular Amerika Birliği başkanı Richard Simal, Japonya Kuo üniversite öğrencisi Ritsuko Kamiya, Japonya Meiji Üniversitesi profesörü Keniki Kawai, Japonya'dan 7 avukat, Malta'dan avukat Emanuel Bezzina, Polonya Bilimler Akademisi Devlet ve Hukuk Enstitüsü profesör, Uluslararası Hukukçular Birliği başkan yardımcısı Adam Lopatka, Porto Riko'dan avukat Joğn Lui de Pasalak, Federal Almanyadan avukat ~~Babakar Niang~~ Wolfgang Maysner, Senegal'den avukat Babakar Niang, Sri Lanka'dan avukat Donald Abayakon, Sri Lanka'dan savcı Petir Yayasekera, İsviçre'den avukat Jan Piyer Karera, Tunus'dan avukat Radya Nasrau, Uruguay'dan hukukçu Roz Maldonado, ABD'den hukukçu Zarli Bar, ABD'den avukat Suzan Bitenski, ABD'den eski baş savcı Ramsey Klark, Asavcı Miçıl Doyç, avukat Sandra Edlund, ABD'den

savcı Viki Erenşitayn, avukat Stanley Folkner, avukat Arthur Haytser, savcı Elyot Meyrovis, avukat Marşal Perlin, Uluslararası avukatlar derneği temsilcisi, savcı Elen Rey,, ABD'den savcı Gofrey Simit, Latin Amerika Baro aktiviskleri, Mişikan devlet barosu seksiyon sekreteri, ~~ABD hukuk okulu~~ ~~yöneticisi~~ Nedvin Smokler, ABD hukuk okulu yöneticisi Lilyan Solomon, ABD avukatlarından ve Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği başkan yardımcısı R Doris Volker.

Evet D.D. Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği üyesi bu değer-
cuntanın baskılarına karşı
lu hukuk adamları/ülkemiz halkı ve demokrasi güçleriyle dayanışma bayra-
ğını kaldırmıştır.

Yaşasın uluslararası dayanışma!

TKP'nin sesi
Kürtçe yayın

30/11/1980

G.H. hun guhdarî dîkin Radyoya Dengê PKT
berê pêşîn em peşkeş dîkin xeberên giring.

HAT DAZANÎN KIRIN TÊKETYE HETREKÊ PÊKBÎNE

Kovara Brîfîng ku li Enqere'yê bi zimanê Îngilîzî tê weşandin, dazanî-
kir MHP'ya faşîst tivdarekên hetrekê faşîst dîtibû. Gora dazanîna kovarê
planên hetrekê bi alê Turkeş hatye amadekirin.

■ Dazanîna Kovara Brîfîng eşkere dikê, şerên ku PKT hemberê MHP'a fa-
şîst bi salane dumdikeye gelek rastê. Dazanîna Kovarê ber vî rastîyan carek
din eşkere dikê: terora bixwîn/bingehî jî livînên MHP'yê ku dîktatora
faşîst armanc dikê derdikeve. Serokên çetê faşîst, Turkeş/di roja wergeran-
dina leşkerî pêkhat, xwe inda kir. Çu tumena bîstheştê mîn xwe veşart. Çe-
tên faşîst MHP parêst berîya wergerandina leşkerîyê terorê gîhandine cî-
yek herî bilind. Awqa ku mirovên xwe jî dikuştin. Têketin tentêla hetrekê
faşîst amadebikin. Ev hemû delîlên kesdarin, mhp faşîst berê 12 kewçerîne

tivdarekên hetreka faşîst didîta.

RÊBÎR Û ENDAMÊN DDKD'YÊ TÊ DARAZKÎRÎN

64 endam û rêbirên Komela Çande Şoreşker Demokratîk tê darazkirin. Savcîya leşkerî bisosretkirina xwe da rêbirên DDKD'yê bi pêkanîna cûdakirinî va sosret dike. Savcî di bisosretkirina xwe da ku ev sosretkirin ne rastin, ji bo serokê DDKD'yê kevn PAşe Uzin û ji bo 55 hevalê wî 8 salan heyyanî 15 salan sîzê dakirinê dixweze. Lê belê ev darazkirin beramberê darazkirinên komelên terorîsta tê dûmkirin. Vekokê wî jî komelê APOVAN e. Hinek civanên Kurd ku alyane terorê kêder dest dikevin wê derê x dest ra tê qirkirin. Ev livîn pinkirina terorê nîne eslê terorê ye. Lê belê hemû kes dizane DDKD komelek terorîst nîne. Ji bo van sedemên ev darazkirin jî eşkere dike: bi daxwezîyên girtin û sîzkirina giran va darazkirin pêkanîna qetek teror û zordestîya ku li Kurdistanê Tirkîya ye. Generalên cuntakar alîyek va behsa pirsîyarên gelê bajarên rojhilatê dîkin, alê din va jî ser hêzên demokratîk pêşwerû ku evana

daxwazîyên gelê Kurd gîhîştina heqên demokratîk - wekhev diparêzin,êrîşên gûrpêktîne. Li Kurdistana Tirkîyayê operasyon û zordestîyê timmî zêdedike.

TIRKIYA JI BO SERBORIYÊN EMPERYALÎZME/PEŞVA TÊ AJOTIN

Di hundurê dorhêlên emperyalîzmê herî erîşkar da xebatên welatême li rojhilata navîn da bikine navgînê serborîyên xwe zêdedibe. Fîlo ya şeşemîn ya Emerîqayê ku gelême ji bo vî gotibû "Fîloya xwînêrêj" serokê vî fîloyê Simol, armancên xwe bi gotinên xweyê han dazanîn dike. "Gelîya hurmîs û korfeza Besrayê dûrê Tirkîya nîne. Hêrama han da/Tirkîya ji bo rojawa yê cîyek pir giring digre". Weka tê bîranîn kovarek Emerîqa'yê Nusvîk' jî gotibû ji bo hêzên leşkerîyê Emerîqayê peyabike Besrayê Tirkîya pir dest dide, "

Hemberê xebatên emperyalîzmê, rojname ya Gunaydin du pirs pirskiribû. Şirîkên Tirkîya yê NATO dixwezin welatême weletek demokratîk bibînin? An na dixwezîn welatême li avrupê ji tuxubê nermbûna polîtîk derkeve, weka Misir'a Enwer Sedat bûye qereqola emperyalîzmê pêş, welatek xizan û nevcedare be parsê.? Geşbûn eşkere dike pîrsa duduya raste.

G.H. Em wêgajî şrovekirina xwe pêşkeş dikin.

HEVALBENDIYA TIRKIYA û SOVYETAN

Ji sovyetan heyetek endustriya giran hate Enqerê. Çu Skenderûnê di kardistanên pola-hesin mezekirin. Dvîyê heyeta sovyetê dazani kir, got: Yekîtiya Sovyetan amadeye, kapasîta berkirina kardistanên pola-hesin firebikin, ji bo damezîrandina avagehên nû hevceyên teknîk û aborî peydabikin. Rojname ya Mîlîyet hatina heyeta sovyet silavkir nivîsî, peymanên Tirkîya-Sovyetan derîyê/ji tengayîyê derketine. Peymanê han tê kêra her du welatên cîran jî.

Yekîtiya Sovyetan di salên rizgarîya netewî da ji bo gelême alîkarîyên bêhevta pêkanî. Davîyê jî ji bo xîmê endustriyê giran netewî were avêtin gelek alîkarî pêkanî. Kardistanên raçandê Nazillî û Qeyserî yê bî alîkarîya Sovyetan va hate damezirandin. Bi peyvên dema 1967-1970 jî li Skenderûnê Kardistanên pola-hesin, li Artvînê levha-lîf, li Bandirmê sulfirîk-Asît, li Seydîşehîrê kardistanên alaminyom, li izmîrê refînerîya Elîaşa hate damezirandin.

Yekîtiya Sovyetan îsal milyonek 200 hezar ton petrol dide Tirkîya. Tirkîya jî hêjaya ^{petrola han} bi berîyên qîştûqalê ku nikare vana bifroşe weletên emperyalîst diedîne.

Alîkarîyên Sovyetan mafên netewî ya gelême va hevîdu digre. Rastîya han gelê Kurd jî dizane. Îro hinek hêramên Kurd bi alektrîkê sovyetanva tê ~~ronayî~~kirin. 52 bajarên tirkîya kêmkirina alektirîkê pêktê lê belê Akrî, Artvîn, Erzurum, Qers, Erzincan, Gimişxane, hekarî, Ordî, Trebzon, Rîze û Tuncelîyê alektrik nayê ^{vekirin} kirin. Gelê Tirk û Kurd jî bo alîkarîya mezin ku ^{vekirin} sovyet evî bi hevalbendî pêktîne hêjayek giring dibînin. Dixwezin pêwendîyên Tirkîya û Sovyetan were geşkirin. Ew gel hevalbendîya Tirkîya û Sovyetan weka qundaşê çewên xwe diparêzin.

Emperyalîzm ji bo pindamkirina hevalbendîya Tirkîya û Sovyetan gelek provakasyon sazdikeye. Rojên heyetê sovyet hevpeyvên xwe li welatême ~~an~~ dumdikir rojname ya Hurrîyeta paşwerû hemberê Bulgaristana Sosyalîst

derbasê êrîşê bû. Lê qe behsa zordayînên Banqa Cîhanê nekir. Banqa Cîhanê zordide û dibêje, endustriya giran ne damezirînin, sarmayeyê teybet bihêzbin, bergehîbîne qîştûqalê, Kardistanê gel û dewletê bidîne sermaye ^{ye} teybet. ^{Ev} Dixweze kardistanê sovyetan bi hevalbendî damezirandye evane neyê firekirin. Ev avageha emperyalîst zordide dibêje bila welatê me bibe menav, şîrîroş û qesabê welatên rojawayê.

Weka tê dîtin polîtîka ^{ya} girêdayê emperyalîzmê ye mafên me ye netewî va hevidu nagre. Emerîqa butça xwe ya şer derxiste 173 milyar. Eva ^{ji} butça par 28 milyar zêdeye. Zêde bûna butça şer ya Emerîqayê weka hemû cî ⁿⁱ ji bo gelê Kurd jî xeteriyên giran peyda dike. Lewra, wê Emerîqa Tirkîya tê bixê bin barê biçêkbûnê giran. Eva jî alîyek va jîyîna gelê Kurd diwartir bike, alê din va jî bi zêdekirina butçeya şer zêdebûyîna tanq û balafirên bergehîbîne ser singê gelê Kurd. Ev bûyer hemû êşkere dike neyarê mezin ên gelê Tirk û Kurd emperyalîzme, yekdestên hevkarê bicîne. Dîktatora leşkerîjî

polîtîkayê wan hêzan dîmdike. Ewana hemû jî dîveyah dike hemû kedkir û kar-
kerên Tirk û Kurd hemberê xwe di kolanên aborî, polîtîk, û serxwebûnê da
bihevra şer bidûmînan.

G.H. we di radyoya dengê partê Komünist Tirkîya da weşanê me ye
bi zimanê Kurdî guhdarî kir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Türkiye Maden-İş Sendikası yöneticileri, Kıbrıs devletinin baş-
kenti ~~Nicosia~~ ^{Lefkoşe'de} ~~da~~ ^{sendikasının} ~~PEO'nun~~ ^{organizasyon} toplantı salonunda bir basın toplantısı
yaptılar. Maden-İş yöneticileri, sendikalarının ve Konfederasyonla-
rının Cunta tarafından yasaklanmasına rağmen, savaşımına devam
etmeye kararlı olduklarını açıkladılar.

Böylesi bir basın toplantısının Kıbrıs'ın başkentinde yapılma-
sındaki özel öneme dikkat çeken Maden-İş yöneticileri, hem ülkemizde
kurulan askersel diktatörlüğün ve hem de Kıbrıs'ın ikiye bölünmesi-
nin baş sorumlusunun NATO- ABD emperyalizmi olduğuna işaret ettiler.
Bu durumda, iki halkın, Türkiye ve Kıbrıs halklarının- ortak düşmana
karşı ortak savaşmaları gerektiğini vurguladılar.

↓
Maden-İş Sendikası yöneticileri, Basın toplantısında, askersel
diktatörlüğün kurulmasının temel nedenlerini açıkladılar: Türkiye
egemen güçleri, tekelci burjuvazi, emperyalizme bağımlılıktan ve

kendi uyguladıkları talancı ekonomik politikadan kaynaklanan ağır ekonomik bunalımı işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve tüm tekel-dışı kesimlerin sırtına yüklemek istiyorlardı. Ama darbe öncesindeki dönemde bu kolay değildi. Çünkü, işçi sınıfı yığinsal grevlere çıkabiliyon, faşist katliamlara karşı yığinsal iş durdurmalar ve politik grevler düzenleyebiliyordu. İşçi sınıfının yükselen savaşımlı, bütün baskılara rağmen, tekelci burjuvazinin dilediğince davranmasına set çekebiliyordu. Diğer emekçi yığınları hareketlendirebiliyordu.

~~Bu politik ortamda, egemen güçler artık kolay kolay eski yöntemlerle yönetemez duruma geliyorlardı. Bu durum, onların saldırganlığını daha da artırdı. Ordunun politik yaşama daha yoğun çekilmesi, faşist terörle devlet terörünün birleştirilerek tırmandırılması hızlandırıldı. Yaygınlaştırılan sıkı yönetimler ve faşist kırımlar, askersel darbe için gerekli ön koşulları hazırladılar. Önce yarı-askersel bir rejime,~~

12 Eylülde ise açık bir askersel diktatörlüğe geçildi.

— Maden-İş yöneticileri, askersel diktatörlüğün kurulmasında belirleyici bir rol oynamış olan ~~işçiler~~ bir etkene de ^{bu} dikkat çektiler: emperyalizm etkeni.

Maden-İş yöneticileri, emperyalizm ve NATO ^{bu} ülkemizde askersel diktatörlüğün kurulmasında ana bir etken olduğunu açıkladılar. Emperyalizmin, bölgemizde İran ve Afganistan devrimleri ile yitirdiği eski konumlarını kazanma yönündeki saldırgan politikasında Türkiye'nin askersel-stratejik öneminin çok ^{bu} önemli olduğunu açıkladılar. NATO'nun ABD emperyalizminin Türkiye'de çelik elli "sağlam" bir rejim istediklerini ve bunun kurulması için ellerinden geleni yaptıklarını söylediler. ~~Askersel darbenin NATO manevraları Türkiye'de yapılırken gerçekleştirildiğini açıklayarak ,iki alay arasındaki bağa işaret ettiler.~~

Maden-İş sendikası yöneticileri ,konuşmalarının bundan sonraki bölümünde, askersel diktatörlüğün bugün yaptıklarının, bu diktatörlüğün

emperyalizm ve felsefi yandisi ⁴salilikla ilgiliğini gösterdiğini
kuruluş nedenlerine tamı tamına uygun olduğunu (açıkladılar.

Cuntanın ekonomik ,iç politik ve dış politik planda gerici ve ~~saldırıcı~~ konumlarını teşhir ettiler. Cuntanın ekonomik planda son Demirel hükümeti döneminde hazırlanmış olan, tekellerin ve emperyalizmin halk düşmanı ekonomik politikasını aynen benimseyip uyguladığını somut verilerle açıkladılar. Grevlerin süngü zoruyla kırıldığını, gerçek ücretlerin düşürüldüğünü, emekçilerin kazanılmış haklarına ~~kuduzca~~ ⁴² ~~kuduzca~~ saldırıldığını , ~~yeniden~~ emekçilerin yaşamında hiç bir rahatlama sağlamayacak yeni bir vergi yasasının çıkarıldığını ^{çalışılacağı} çalışma haftasının 56 saate kadar uzatılması için girişimlerde bulunulduğunu gösterdiler.

İç politik planda askersel diktatörlüğün Anayasayı parlamentoyu, tüm politik partileri, DİSK'i ve tüm sınıf sendikalarını Barış Komitesi dahil tüm demokratik örgütleri yasakladığını, ilerici basını susturduğunu ,. 80 bin kişiyi salt politik nedenlerle tutukladığını,

400'ü aşkın kişiyi çeşitli askersel operasyonlarda öldürdüğünü, bugüne kadar 3 kişiyi ^{yaklaşık} astığını, 80 kişiye ~~yakın~~ kişinin asılarak öldürülmesi için karar aldığını, Kürt halkı üzerinde toplu bir kırım tehdidini dolaştırdığını, işkencelerin günlük olaylar haline aldığını, insanların pencereden atılarak öldürüldüğünü açıkladılar.

Maden-İş sendikası yöneticileri, Türkiye'de pro-emperyalist bir askersel diktatörlüğün kurulmasının bölgemizdeki gerici süreçlerin gelişimini teşvik ettiğini açıkladılar. Örneğin Yunanistan'ın NATO'nun askersel kanadına dönebilmesinin ancak Türkiye'de askersel diktatörlüğün kurulmasından sonra mümkün olabildiğine işaret ettiler.

Bu durumun Kıbrıs'ın geleceği için de büyük bir tehlike taşıdığını açıklayan Maden-İş yöneticileri, ülkemizde kurulan askersel diktatörlüğün Kıbrıs sorununun barışçıl ve haklı bir çözümü önünde büyük bir engel olacağını, ipleri Pentagon'un elinde olan bu Cuntanın ve bu

askersel kliğin Kıbrıs'ın ikiye bölünmüşlüğünden yana olduklarını açıkladılar. Maden-İş sendikası yöneticileri, sendikalarının, Türkiye işçi sınıfının, demokrasi, barış ve ilericilik güçlerinin Kıbrıs konusundaki tutumlarının askersel diktatörlüğün tutumu ile taban tabana ters olduğunu açıkladılar.

- Kıbrıs sorununun masa başında görüşmeler yolu ile barışçıl bir çözümünden yana olduklarını,

- Bu çözümün, Makarios-Denktaş, Kipriyano-Denktaş görüşmelerinde benimsenen temel ilkelere;

- ve BMÖ Genel Sekreteri Kurt Waldhaym'ın son formülüne uygun olarak çözümlenmesini istediklerini açıkladılar.

Bu ilkelere dayanarak, bağımsız, birleşik, tümüyle askersizleştirilmiş bir barış ve dostluk Kıbrıs'ı istediklerini belirttiler.

Ancak böylesi bir çözümün gerçekleştirilmesi için Türkiye'deki

bugünkü askersel diktatörlüğün ~~y~~ mutlaka yıkılması gerektiğine işaret ettiler. Kıbrıs halkının, Türkiye halkının bu pro-emperyalist askersel diktatörlüğe karşı yürüttüğü haklı savaşımı desteklemeye çağırdılar.

Yeterince
Maden-İş sendikası yöneticileri Basın toplantısı ⁿⁱⁿ sonunda, şu dayanışma istemlerinde bulundular:

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE KEFİ

Bu inanca dayanarak, ülkemiz halkıyla dayanışmayı yükseltmeniz için size çağrıda bulunuyor ve bu dayanışma için somut önerilerimizi iletiyoruz:

- Faşist parti MHP dışında, bütün politik partilerin serbest bırakılması için kampanyalar düzenlemenizi istiyoruz.
- Başta DİSK olmak üzere tüm kapatılan sendikaların hemen açılması için kampanya düzenlenmelidir.
- Barış Komitesi dahil, tüm demokratik yığın örgütleri ~~xxx~~ üzerindeki yasağın kaldırılması için kampanyalar düzenlenmelidir.
- Bütün şiddetle devam eden işkencelere derhal son verilmesi ve bütün politik tutukluların hemen serbest bırakılması için kampanyalar düzen-

lenmelidir.

-Susturulan ilerici basın üzerindeki yasağın kaldırılması,basına konan sansüre son verilmesi için kampanyalar düzenlenmelidir.

-Türkiyedeki durum Birleşmiş Milletler Örgütüne,Avrupa Konseyine,uluslararası Çalışma Örgütüne ve diğer uluslararası örgütlere götürülmeli,bu örgütlerden,Türkiyedeki askersel diktatörlüğü kınayan kararlar çıkartılması istenmelidir.Yine bu doğrultuda,Türkiye halkına değil,tekellere ve askersel diktatörlüğe verilen ekonomik,politik yardımlar durdurulmalıdır.

-Türkiye'ye kardeş Yunan halkının/~~sendikacı,hukukçular,parlamentariler~~ temsilcilerinden sendikacı hukukçu,parlamentarilerden oluşan heyetler göndermesini,bu heyetlerin ülkemizde olup bitenleri kendi gözleriyle görmelerini ve gördüklerini tüm dünyaya açıklamalarına istiyoruz.

-Yunan sendikal örgütlerinden,ülkemiz işçi sınıfıyla dayanışmalarını çeşitli biçimlerde yükseltmelerini,örneğin dayanışma grevleri gibi eylem-

ler düzenlemelerini istiyoruz.

-Yunanistan basınında Türkiyedeki rejime daha çok yer vermesini, asker-sel diktatörlüğün yüzündeki maskenin yırtılması için çaba göstermelerini istiyoruz.

-Vize sorununun çözümü için bize yardımcı olmalarını istiyoruz.

Halkımızın haklı savaşına, şimdiden büyük katkılarda bulunan kardeş Yunan halkına yürekten teşekkür ederiz. Yunan halkının barıştan ve demokrasiden yana basın temsilcilerine gösterdikleri ilgiden ötürü teşekkür ederiz.

D.D.Maden-İş sendikası temsilcilerinin bu basın toplantısını kalabalık bir gazeteciler topluluğu izledi. Ve tümüyle Kıbrıs ve Yunan basını bu toplantıya geniş yer verdi. Basın toplantısının metni Kıbrıs Greek radyo ve televizyonunda tam olarak yayınlandı. Dünya demokratik hakları Türkiye demokrasi güçlerinin yanındadır. Yaşasın uluslararası dayanışma!

Yazı:

"TKP'nin Sesi"

30.11.80 Cem.

KİT ler Özel Sektöre Devredilemez !

Cunta hükümeti bugünlerde Kamu İktisadi Teşebbüslerinin özel sektöre devredilmesi konusunu görüşüyor! Şu yada bu şekilde Devlete ait bu fabrikalar ~~bu~~ tekelci burjuvazinin eline verilmek isteniyor! Aynı şekilde sigara yapma konusunda da özel sektöre izin verilecek! Yıllardır kasıtlı olarak yaratılan sigara darlığı ile kamuoyunda devlet bu işi beceremiyor izlenimi uyandırıldı! Böylece özel sektöre yabancı sermaye ile birlikte sigara üretmesi için ^{mesinin ortamı} izin verildiğinde hazırlandı. Şimdi yerli ve yabancı tekellere küçük yatırımlarla dev karlar elde etmeleri için cunta hükümeti yeni bir kapı daha açıyor! Devletin çıkarları herşeyin üzerindedir² diye mangalda kül bırakmayahlar, kendi elleriyle devletin fabrikalarını tekellere sunuyorlar. ~~Bu tekellere devletin çıkarları için devletin~~ İşbirlikçi tekelci burjuvazi yıllardır KİT lerin özel

sektöre verilmesini istemiş durmuştur. Bu talep Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun her önemli açıklamasının baş maddelerinden biri olagelmıştır. Ama şimdiye kadar hiçbir hükümet halkın malı olan bu fabrikaları özel sektörün eline verme cesaretini ken dinde bulamadı. İMF nin dayatmaları arasında da bu konu yer almıştır. İMF ile tekellerin sözcüsü Turgut Özalın in birlikte hazırladıkları 24 Ocak kararları ~~ve şimdiki hükümetin~~ KİT'lerin özel sektöre devredilmesi için gerekli yolu açtı. KİT lere yapılan subvansiyonlar kaldırıldı. Bu KİT lerin üretiminde yüzde elliye varan düşüslere yol açtı (on ay içinde). Bu ay başında ülkemize gelen Dünya Bankası heyeti de bir kere daha dayattı, KİT ler özel sektöre devredilmelidir ^{şartını koştu} ~~diye~~ ve hükümet bu günlerde bunun hazırlıklarına başladı. Bulunacak bir formülle KİT lere büyük kapitalistler ya ortak edilecek, yada (uzun vadeli taksitlerle) kimi fabrikalar buhlara satılacak .

Dünya bankası heyeti devletin KİT ler eliyle yaptığı büyük

sanayi yatırımlarının da durdurulmasını dayatıyor! Bunlardan bir tanesi de Makine Kimya Endüstrisinin Foça'da kuracağı vasıflı çelik işletmesi. ~~Yıllardır türlü çeşitli oyunlarla engellenen bu önemli kuruluş~~ Bu önemli işletmenin kurulması yıllardır türlü yollardan engellenmektedir. Bu ^{nun nedenini} ~~konuya~~ Mümtaz Sosyal 22 Kasım tarihli "Milliyet" teki yazısında şöyle açıklıyor: "Çünkü Türkiye gereksiniminin yüzde 85'ini karşılayacak bir fabrikayı devlet kurarsa vasıflı çelik dışalım ticaretini yapanların yada o alanda fabrika kurup kendileri piyasa sayı tutmak isteyenlerin çıkarları zedelenecektir. Çünkü projenin gerçekleştirilmesini mal karşılığı tesis yapmaya hazır devletler yerine Belçika, Alman, Amerikan firmalarına kaydirmek için çırpınan aracılar türemiştir. Çünkü suyu, elektriği, yolu, altyapı tesisleri tamamlanmış bir devlet projesine yarıdan fazla hissesiyle katılıp hazıra konmak isteyen açığözler vardır."

Oyun bu kadar açıktır. KİT ler verimsiz çalışıyor edebiyatı

nın ardında tekellerin doymak bilmeyen açgözlülüğü yatıyor.

Oysa bugün devlet işletmeleri Türkiye ekonomisinin belkemiğini oluşturmaktadır. Sanayi üretiminin yüzde ellisi bu işletmelerde gerçekleşmektedir. İyi bir organizasyonla bu katkı çok daha artırılabilir. Sonra bu işletmeler ülkemizin emperyalizmden bağımsız bir ekonomik kalkınması için çok önemli bir temel oluşturmaktadır. Ayrıca devlet işletmeleri sosyalist ülkelerle olan ekonomik işbirliği ne aracılık eden kuruluşlardır. Emperyalistler ve tekeller bir taşla birçok kuş vurmak istiyorlar. Durduk yerde devletin halkın paasıyla kurulmuş fabrikalarına konacaklar, ülke ekonomisi emperyalizme daha çok bağlanacak ve sosyalist ülkelerle ekonomik ilişkilerin temeli yok olacak? *Cuntanın alacağı karar, bunlara yol açacaktır.*

KIT'ler bugün de halkın yararına çalışıyor değildir. İktidarlar bu işletmeleri yıllardır tekellerin çiftliği haline getirdi. Buna rağmen ülkemizin geleceği için bu işletmelerin özel sektöre devredilmesi-

ne her yurtseverin karşı çıkması gerekiyor. Bu konuda KİT lere bağlı çalışan işçilere ^{ve} buralarda ^{ki} ~~görev yapan~~ sendikacılara büyük görevler düşüyor. İşçilerin fabrikalarına sahip ~~çıkma~~ ^{ları} geniş yurtsever çevrelerin desteğini kazanacaktır. KİT lerin tekellere devredilmesini yada onların denetimine verilmesini önlemek mümkün dür. Bu somut bir savaşım konusudur!

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE KEŞİF